

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Ísland ringa oljubyrgan

Íslendingar hava ikki fingið eina góða byrjan í sínum royndum at finna olju í undirgrundini. Bara tvey smærri feløg hava víst áhuga at leita. Sambart grein her í blaðnum eru tað helst treytirnar Ísland hevur sett feløgnum, ið hava fingið tey at halda seg burtur. Føroyskir myndugleikar gjørdur eitt stórt forarbeiði við at kunna seg um treytir í øðrum londum, áðrenn fyrsta útbjóðing gjørdist veruleiki her. Íslendingar vóru eisini her og vildu vita, hvussu vit høvdu lagt til rættis. Í onkrum føri hava teir brúkt okkum sum fyrmynd, í øðrum føri hava teir sett oljufeløgnum harðari treytir.

Ein kann spyrja, hvat hesi óhepnu signalini úr Íslandi kunnu læra okkum. Fyri bæði lond er altumráðandi at skapa áhuga fyrri leitning. Føroyingar hava verið samdir um tær treytir settar vórðu oljufeløgnum fyrri at virka her, t.d. um bryggjukantin, royalty og oljuskattin. Men ósemja var um, hvørvið vit skuldu hava eitt alment oljufelag. Oljuráðleggingarnevndin mælti frá, tí hetta fóru feløgini at taka sum eina treyt aftrat, nú tað vildi treytað føroyska luttøku í øllum loyvvum. Eisini tí at mett var ikki, at samfelagið sum so varð búgvíð til tess. At vit so fingur privat oljufeløg hevur so helst eisini gjørt, at hetta málið varð lagt til síðs.

At tosa um nýggjar og øðrvísi treytir til oljufeløg frá okkara síðu vil so vera eitt mál, sum liggur nakað frammi í tíðini, tí neyman verður nokur útbjóðing aftur í bræði. Treyðugt so, tí móguleiki kann vera fyrri at bjóða út ella lata onkrum oljufelag loyvi at bora í óki, sum ikki varð "líðugt" borað í verandi útbjóðingum. Ein sokallaður "open door" móguleiki. Her hugsa vit m.a. um Marjun og Williamburrunar. Marjunleiðin varð eitt oljufund, men feløgini hildu seg ikki til tá at fara víðari, tí oljan lág so djúpt. Nýggjar tíðir og tøkni kunnu broyta hetta. Og við Williamburrunum vórðu metingar frammi um, at móguleiga fanst kolvetni longur niðri. Brunnurin varð tiansheldur ikki "avhøvdaður". Har var bara settur proppur í, hvat merkir, at her kunnu onnur feløg bora aftur í framtíðini.

Á hesum stað skrivaðu vit herfyri, at BP ikki boraði niður til sitt endaliga mál. Tað vit síðani hava skilt er, at BP hevði tvey mál (targets) og rakk teimum báðum. Felagið hevði tó frammanundan boringini sagt, at tað vónaði at kunna koma væl longur niður enn endin gjørdist, men vetrartíðin við stórum seinkingum og trupulleikum forðaði fyrri hesum. Útmeldingar aftaná ljóðaðu so uppá, at um boringin hevði hildið fram, so vórðu móguleikar at raka við kolvetni kortini. Tí henda viðmerking, hava vit gjørt BP órætt. Hinvegin kenst enn eitt tómrúm, tí nógvir spurningar standa ósvaraðir.

Áhugavert verður nú at frætta, hvat Jarðfeingi ætlar við slíkum "hálvildnum" brunnur/leiðum sum Marjun og William. Um hesar fara at verða partur av einum nýggjum "open door" loyvispolitikki, har til ber uttan at skula leggja nýggjar leitirundur fyrri lögtingið at lata loyvi út til feløg, sum kunnu hava áhuga í ávísum kendum sum ókendum økjum.

Sosialurin

Gadus Faroensis R.I.P.

KÁRI Á RÓGVI

løgtingsmaður

Nú var altjóða ráðstevna hildin við øllum, ið hartil hoyrir. Boðskapurin var, at vit skulu burðardygt veiða oyddan stovn. Almennu Føroyar eru í stríð við seg sjálvar.

Dagurin á Faroese Seafood Conference byrjaði við tveimum landsstýrismönnum, ið hildu hvør sína røðu um evnið, ið www.samvit.fo <<http://www.samvit.fo>> lýsir soleiðis: "sustainable practices and the importance of being able to trace the fish back to sustainable production methods" – "burðardyggar venjur og týðningurin av at vera før fyrri at spora fiskin aftur til burðardyggar framleiðslu-hættir."

Teir báðir Jørgen og Jacob bedýraðu, at føroyingar lögdu dent á "sustainability" – "burðardyggleika," umframt frihandil, umhvørvisvernd, at mótvirka veðurlagsbroytingum og alt tað rætta og vinsæla í altjóða almenna

kjakinum.

Síðani komu útlenskir fiskakeyparar og framleiðarar kropp av kroppi og søgdu, at hetta var júst tað, sum teir lögdu dent á. Um talan var um Barentshavið ella Bornholm, saltfisk ella sardinur, besti prísur krevur, at fiskurin sporast aftur til burðardyggar framleiðslu-hættir. Stevnugestirnir tóku væl imóti áhaldandi tilvísingunum til burðardyggleika.

Men seinnapartin, eftir at vit á Faroese Seafood Conference høvdu fingið rækjur úr Kina og kræklingar úr New Zealandi til matna, kom vend í. Nú steig umbodið fyrri Havstovuna fram á pallin – og helt minningarorð um føroyska toskin, ið eftir øllum at døma ikki verður millum okkara longur. Landsins sakkæni stovnur helt stóran vanda vera á ferð bæði víðvíkjandi toski, hýsu og upsa.

Nú er ikki gott at vita, hvørt teir báðir ministrarnir bara vilja tosa útlendingar upp í lag og ikki meina nakað við burðardyggleika, ella hvørt teir ikki skilja nær embætisfyrireikaðu ensku røðurnar.

Ilt at siga, hvat er verri, ósannindi ella óførleiki. Men okkurt er grundleggjandi galið, tá ið land okkara kann geva útrendingum so mismisk og ósambærleg boð.

Sjálvandi kann vera talan um ósemju um allýsingar ella mátingar. Fiskifrøðingarnir mæla til at steðga veiði, tá ið fiskideyðin er so stóru, at stór sannlíkindi eru fyrri at avoyða stovnin, og tá ið gýtingarstovnurin er lægri enn fyrr sæð. Eftir báðum hesum máttum er toskurin sera illa fyrri; og ráðini – eftir altjóða viðtøkum – eru at steðga við allari veiði.

Meiningsleyst er hjá almennu Føroyum at tosa um burðardyggleika veiði við verandi skipan. Landsstýrismenninir kunnu kanska royna seg við øðrum hugtøkum – "rakstrarbyggileika," "mann-ingardyggleika" ella onkrum øðrum, sum tekur samanum hetta at seta stuttíðar atlit til rakstrarúrslit og manningarúrloku fram um langtíðar atlit. Teir kundu eisini víst á, hvørji tøl eru skeiv, hvørjir fiskastovnar ferðast ella okkurt annað av tí, sum

róð verður uppundir við hvørt.

Lurtað verður eftir lobbyum

Greitt er, at stórir fiskakeyparar og fiskaframleiðarar hava kravt og fingið í lag, at Eystrasalt og Barentshavið vórðu skipaði burðadygg. Í Føroyum er ávirkanin tó týðiliga umvent proportional við partin av samlaðu veiðini og framleiðsluni. Í beinkjunum í løgtigunum fara í august at síta umboð fyrri promillini av veiðiorkuni, meðan tey stóru prosentini bæði av veiði og serliga av fiskakeypunum ikki lata frætta frá sær við somu miðvísu lobbyismu.

Tí má boðskapurin vera: vit mugu hoyra frá føroysku fiskakeyparunum. Vilja teir selja teir síðstu stertarnar, ella vilja teir krevja, at lögð verður langtíðarætlan, so vit gera við tosk sum við seyð –meta varliga, hvør tókan kann vera og, hvat gróðurin kann bera, og síðani seta úrtøku í framtíð fram um mettu í nútíð.

Fiskastovnar okkara eru nú í tykkara hondum.

Tíðindaskriv – svar til Kristin Michelsen

JÓN BRIAN HVIDTFELDT

Tíðindaleiðari
Kringvarp Føroya

Kristin Michelsen, borgarstjóri á Tvøroyri, leggur í tíðindaskrivi eitt tíðindafólk á Degi og Viku undir at bera ósonn tíðindi. Hetta, tí Ingrid Bjarnastein, tíðindakvinna, í einum innslagi týskvøldið 9. juni um uppsagnir á Tvøroyri

staðfesti, at Kristin Michelsen noktaði at gera samrøðu við sjónvarpið.

Í tíðindaskrivinum greiðir Kristin Michelsen sera væl frá gongdini, og niðurstøðan av hansara egnu frágreiðing er júst tann, sum Ingrid Bjarnastein staðfestir á dekknum á Smyrli á veg út eftir Trongisvágsfirði: "Vit noyðast norður aftur til Havnar uttan at tosa við borgarstjóran Kristin

Michelsen, tí hann noktar at gera samrøðu við sjónvarpið".

At gera samrøðu við sjónvarpið merkir at lata seg interviewa við upp-tøkutóli gangandi. Og sum Kristin Michelsen so væl greiðir frá, so var tað júst tað, hann ikki vildi.

Tíðindakvinnan endurgav tó loyalt tað, sum hon helt vera høvuðsboðskapin í telfonsamrøðuni, hon hevði við borgarstjóran.

Tískil slapp hann til orðanna, hóast hann ikki vildi lata seg interviewa.

Við hesum verður váttað, at frágreiðingin hjá Kristini Michelsen er fullkomin - undantikið uppáhaldið um, at tíðindakvinnan á Degi og Viku hevur sagt ósatt.

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Marknaðarleiðari: Gudny

Langgaard gudny@sosialurin.fo

Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo

Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo

Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vílmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Eilen Anthoniussen eilen@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Leo Poulsen leo@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Árni Joensen arni@sosialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Rógvi Nybo rogv@sosialurin.fo

Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Alvin Elleby Andersen alvin@ras2.fo

Sosialurin í Nordøygjum:

Nólsoyar Pálsøtá 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevjari:

Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgøta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰

Lýsingar

Freistir: Tekstlýsingar Størra lýsingar Lýsingartorgið Heilsanir

Mánadagsblaðið Mán. kl. 10 Frí. kl. 15 Frí. kl. 12 Frí. kl. 12

Týsdagsblaðið Týs. kl. 10 Mán. kl. 15 Mán. kl. 12 Mán. kl. 12

Mikudagsblaðið Mik. kl. 10 Týs. kl. 15 Týs. kl. 12 Týs. kl. 12

Hósdagsblaðið Hós. kl. 10 Mik. kl. 15 Mik. kl. 12 Mik. kl. 12

Fríggjadagsblaðið Frí. kl. 09 Hós. kl. 15 Hós. kl. 12 Hós. kl. 12

Størra lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.